

DEBRECENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 HONFIZETÉS: VIDEKRE: ...
 ...
 ...

Feladat szerkesztés és kiadónival:

THAL GYULA

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓNIVAL

Debrecen, Victor Lamproch-palota, földszint
 az udvarháza hátsó.

Uj párt.

A legszélső jobboldal volt híres vezére, báró Bánffy Dezső, megindult balfelé és elérkezett balközépre. Előbb azonban irgalmatlanul bele bukott a maga rendszerébe. — Olyan alaposan, olyan keservesen, hogy még arra a rendszerre való pusztá emlékezés is nemzeti gyász. De senki sem vonta le ennek az emlékezésnek tanulságait, hadd mondjuk, hogy bölcsességet, olyan alaposan mint ő maga: a megbukott. Abban a visszavonultságban, a melybe a katasztrófa kényszerítette, elgondolkozott rajta, hogy miket cselekedett és megértette azt, hogy tulajdonképen mit kellett volna tennie, a mikor az ország kormánya reája volt bízva. A mióta az új alkotmányosság ezt az országot boldogítja, még nem volt olyan kormányférfi, a ki nyíltan bevallja, hogy tévedett s hogy tévedéseit jóvá kell tenni azzal, hogy a nemzeti küzdelem mellé szegődik.

Bánffy Dezső az első ilyen kormányférfi. És az első olyan miniszterelnök, a ki nem ül az őt megbuktató kormány mögé helyeslő mameluknak, a ki nem pihen meg a nyugdíjasság kellemetes árnyékában, hanem átmege az ellenzékre. Jól jegyezzük meg: négy esztendei visszavonultság után teszi meg ezt. Ez a négy év a mult tévedések és a jövőendő köteleességek egybevetésének volt szánva, ebben a négy esztendőben a lelkiismeret hosszú tépelődése után érlelődött meg a köteleességtudás. *Bánffy Dezső le fog mondani a főudvarmesteri állásról, talán minden időkre bucsuzik a korona kegyétől és beáll azok közé, a kik elszántan küzdenek a magyar nemzet jogaiért s a magyar gazdasági függetlenségért.*

Es küzd értük — hatvanhetes alapon. Vajjon nem rohan-e ez a nagyon csalódott és nagyot tévedett államférfi egy újabb csalódás elé? Hát igazán lehetségesnek tartja, hogy a magyar nemzeti hadsereget a magyar nemzeti önállóságot, a magyar nemzeti demokráciát a hatvan-

hetes alapon meglehet valósítani? Mi nem hiszünk benne és előre látjuk az új pártvezér csalódását. S akkor ez a politikusi, a ki mer megvezekelni a multakért, a ki meri levonni a csalódásai következményeit, mit fog tenni? Tudott-e, mert-e ilyen messzire gondolni?

Megalakul tehát az új bal-közép, az „új párt.“ A hatvanhetes alapon álló ellenzék, a mely önálló nemzeti államot akar, annak minden akcidenzájával, — de az 1867. törvénycikk keretén belül. Ismételjük, hogy a különös kísérletben nem bizunk, mégis azt tartjuk, hogy a kísérlet felé nagy érdeklődéssel nézhet a függetlenségi tábor is. Hiszen, ha okvetlenül szükséges, hogy hatvanhetes emberek is legyenek. Legyenek azok olyanok, a kik a nemzeti ideálokhoz közel akarnak férközni. S ha okvetlenül szükséges, hogy legyenek ugynevezett „kormányképes“ ellenzékiek is, legyenek ezek olyanok, a kik fel tudják áldozni a hatalom körében szerzet becsületüket azért, hogy inkább ellenzékiek, mint kormányképesek legyenek.

ORSZÁGGYÜLÉS.

— A képviselőház ülése. —

Lesz-e éjjeli ülés?

Ezzel a kérdéssel lépett be ma mindenkori a Házba. Az ellenzék gyűlöhelyein tegnap arról a tervről beszéltek, hogy egyetlen zárt üléssel éjfélig kinyújtják az ülést. Ma a folyosón és a Házban bizonytalannak mondják az éjjeli obstrukciót. A harc legpregnansabb képviselői azt erősítik, hogy nem lesz ilyen hosszú ülés, ha Tisza csak az ujoncjavaslat napirendre tűzését kéri, ha azonban egyebet is be akarnak vele csempészni, akkor, azt mondják, ha egy hétig sem végződik be az ülés, még sem kap Tisza napirendet.

Mások viszont azt állították, hogy meg lesz az éjjeli obstrukció és pedig azért, hogy a harci párt megmutassa erejét, de titkolódik a harcias sereg, mert nem akarja elárulni a haditervet.

Ilyen hangulatban, folytonos találkozás közt kezdődött és folyt le az ülés, melyen mentelmi ügyeket tárgyaltak.

Az ülés elején a pénzügyi-bizottság előadója jelentette, hogy a bizottság elfogadta az indemnitati javaslatot. Ezt kinyomatják és annak idején napirendre tűzik. A mentelmi ügyek elintézése után rátértek a *miniszterelnök programjára*, melyhez erős ellenzéki szellemben Kaas Ivor báró, a néppárt nemzeti harcosa szólt.

Az ülés csakugyan benyult az éjszakába. Az obstrukció elementáris erővel kitört.

Elnök: Perczel Dezső.

A mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után

Neményi Ambrus előadó: Benyújtja a pénzügyi bizottság jelentését, mely szerint az indemnitási törvényjavaslatot úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadta. (Helyeslés jobbról.)

Elnök: Ki fogja nyomtatni és szétosztatni.

Kollár Márton: Személyes kérdésben szólal fel napirend előtt. Tegnap itt olyan közbeszólás történt, mely szerint mi, a tót katolikus iskoláinkban nem hazafias irányban oktatnánk. Hogy ő tót, az neki eredő büne, arról nem tehet. De hogy az iskoláinkban nemzetietlen szellem uralkodnék, az nem áll. Ezt kéri tudomásul venni. (Helyeslés.)

Elnök: Következik a napirend, a mentelmi ügyek tárgyalása.

Eötvös Károly: Az első mentelmi ügy Györffy Gyulának az összeférhetlenségi-bizottság ellen tett mentelmi bejelentése. Ez nagyon szokatlan eset, még nem fordult elő, hogy a Ház két bizottsága felett ítéletet mondjunk. Miután a kérdés tárgyalása előreíthatólag hosszabb időt venne igénybe, kéri, hogy halasszák most el azt és máskor tűzzék ki napirendre.

Tisza István gróf: Hozzájárul Eötvös kérelméhez, mert a Háznak más fontos ügyei vannak.

Elnök: Ezek szerint Györffy Gyula mentelmi esetét a napirendről leveszi.

Maróthy László a mentelmi bizottság előadója: Beterjeszti a bizottság jelentését, könnyű testisértés vétségé miatt fejelentett Molnár Jenő ügyében. A mentelmi jog feüffüggesztését javasolja.

Elnök: Miután hozzájárulni senki sem akar, felteszi a kérdést: Elfogadja-e a Ház az indítványt? (Igen!) Akkor ezt határozatilag kimondom.

Maróthy László: Feüffüggesztésre ajánlja Salamon Géza mentelmi jogát, könnyű testis-rtés vétségéért.

Elnök: A Ház hozzájárulásával feüffüggeszti azt.

Maróthy László: Benedek János mentelmi jogát párviadal vétségéért feüffüggesztésre ajánlja.

Elnök: A Ház hozzájárulásával feüffüggeszti azt.

Maróthy László: Benedek János

Elsőrendű czipész-üzlet.

24 óra alatt elkészülnek. Javítások gyorsan és pontosan eszközöltnak. A n. 6. vevőközönség pártfogását kérve tisztelttel

Hol lehet kevés pénzen nagy bevásárlást tenni, tegyen egy legkisebb próbabevásárlást Lebovits Zsigmond újonnan berendezett saját készítményű női-, férfi- és gyermekcipékben. Mérték után megrendelések

LEBOVITS ZSIGMOND Csapó-utca 5. szám.

mentelmi jogát rágalmozás vétségé miatt nem ajánlja felfüggesztésre.

Elnök: A Ház hozzájárulásával felfüggeszti azt.

Maróthy László: Vészi József mentelmi jogát rágalmozás, illetve becsületsértésért felfüggesztésre ajánlja.

Elnök: A Ház hozzájárulásával felfüggeszti.

Maróthy László: Barta Ferenc mentelmi jogát becsületsértés és közönségen elleni kihágásért felfüggesztani ajánlja.

Elnök: A Ház hozzájárulásával felfüggeszti.

Maróthy László: Előtvös Bálint mentelmi jogát sikkasztás és család büntetésért felfüggesztani ajánlja.

Elnök: A Ház hozzájárulásával felfüggeszti.

Maróthy László: Lendl Adolf mentelmi jogát párviadal vétségéért felfüggesztani ajánlja.

Elnök: A Ház hozzájárulásával felfüggeszti.

Maróthy László: Baghy Béla mentelmi jogát párviadal vétségéért felfüggesztani kéri.

Elnök: A Ház hozzájárulásával felfüggeszti.

Maróthy László: Kubinyi Géza mentelmi jogát vizsgáztalan gyorsajtás által elkövetett kihágás miatt felfüggesztani kéri.

Barta Ödön: Nem fogadja el a bizottság jelentését, kéri adják vissza az ügyet.

Olay Lajos: A jelen esetben zaklatást lát és nem nyúl hozzá a felfüggesztéshez.

Egry Béla: Hozzájárul Olay indítványához.

Elnök: Két indítvány van: Az előadott és az Olayé. Szavazásra bocsátja a dolgot. (Megtörténik.) A Ház 57 szóval 49 ellen felfüggeszti.

Maróthy László: Kubinyi Géza mentelmi jogát hasonló ügyben felfüggesztani kéri.

Egry Béla: Ez már csakugyan zaklatás. Nem fogadja el a bizottság javaslatát.

Olay Lajos: Csatlakozik Egry véleményéhez.

Elnök: Felteszi a kérdést, elfogadják-e a bizottság javaslatát. (Igen! Nem!) A többség elfogadja.

Az elnöki szót Jakabffy Imre új alelnök foglalja el. Először történik a jobboldal megajánlása.

Maróthy László: Kubinyi Géza mentelmi jogát parviadalként felfüggesztani kéri.

Elnök: A Ház hozzájárulásával felfüggeszti.

Kubik Béla: Hangosabban beszéljen az elnök, nem halljuk.

Elnök: Csendet kér.

Kubik Béla: Azt sem tudjuk, mit pötyögöttek odafönt.

Elnök: Kubikot rendreutasítja. (Nagy zaj balról.)

Pozsgay Miklós: Igaza van Kubiknak.

Gabányi Miklós: Micsoda kappan hang?

Maróthy László: Luby Géza, Csávolcsky Lajos, Ivánka Oszkar, Nosz Gyula, Pichler Győző, Pap Zoltán, Pap Géza képviselők mentelmi jogait párviadal vétségéért felfüggesztani javasolja.

Elnök: A Ház hozzájárulásával felfüggeszti.

Maróthy László: Olay Lajos, Sacellary György, Hellahy Imre és Kaas Ivor báró képviselők mentelmi jogait becsületsértésért felfüggesztani javasolja.

Elnök: A Ház hozzájárulásával felfüggeszti.

Maróthy László: Kubinyi Géza mentelmi jogának felfüggesztését kéri párbajjal való segédkezéssért.

Rakovszky István: Nem járul hozzá. Ez zaklatás. Kubinyi csak a kötelességét teljesítette.

Felkiáltások: Szavazzunk! Szavazzunk!

Elnök: Elrendeli a szavazást. (Megtörténik.) A Ház két szavazat hiján nem függeszti fel. Ezzel a mentelmi ügyek befejeztettek. Az ülést 5 percre felfüggeszti.

Szünet után

Percel Dezső veszi át az elnökséget. **Elnök:** Az ülést megnyitja. Következik a napirend, a vita folytatása a miniszterelnök programja felett.

Kaas Ivor báró: Férfiut kerestek Bécsben Magyarország élére, férfiunak tartja magát Tisza és annak tartom én is 6t. És ha Tisza az az erős kéz, a mely hivatra lenne elfojtani a mi mozgalmunkat, én üdvözölöm őt mint közös kormányelnököt, de annál erősebben folytatom a harcot politikája ellen, melyet az országra nézve veszedelmesnek tartok. (Helyeslés a balon és szélsőbalon.) Sorra veszi híralat alá a kilences-bizottság programjának egyes pontjait. Ez az elabórátum nem egyéb, mint egy trójai faló, melyben a régi generális politika van elrejtve. Csak maradjon ez a faló kívül az alkotmány sáncain. Tisza István nem merde behozni e falovat, de ne is hozza.

Gabányi Miklós: De ne ám.

Kaas Ivor báró: Tisza, szerinte nem egyéb, mint az osztrák hagyományos politika eszköze, ikerestvér Beck báróval. (Ugy van! balról.) Kaas Ivor báró kritizálta a programot s egészen délután két óráig beszélt.

Kezdődik a vihar.

A napirend megállapítására került volna most a sor. **Tisza István** felállott s mikor kiejtette a száján ezt a szót: „Az ujoncjavaslat...“ viharos zaj keletkezett. Tombolt az ellenzék. A kiáltások sűrűn zúgtak fel:

- Ahá kezdí már!
- Jön az erőszak!
- Ujoncjavaslat kéne neki.
- Abból nem eszik!

Tisza István kéri az ellenzéket, hogy szakítsák meg a program feletti céltalan, hiábavaló vitát. Az ujoncjavaslatot holnap tíz óráig tárgyalásra és nézeteiket annak keretében is elmondhatják.

Thaly Kálmán hosszasan beszélt. Nem tudja, hogy mire értette a miniszterelnök a céltalan, hiábavaló szavakat. Bizonyára a saját programjára. A miniszterelnök indítványát visszautasítja.

Percel, elnök jelenti, hogy a házszabályokhoz többen kértek szót. Aggályosnak tartja ezt.

Nagy vihar tör ki az ellenzéken.
— Kezdődik már az erőszak — kiáltják balról, — az elnöki székben.

- Ki vele!
- A Lipótmezőre való.

Percel korrigál. Azért tartja aggályosnak, mert négynél többen nem szólhatnak a kérdéshez.

Rettenetes zaj támad. **Olay** nagy nehezen szóhoz jut, majd az elnökhöz megy s átadja neki a zártülést kérés ívet. **Elnök** elrendeli a zártülést.

Zártülés.

Rakovszky István szólalt fel elsőnek. A szólásjogtól nem szabad elútni a kisebbséget. Hosszu indokolással akarják rábírní a Házat az indítvány elfogadására, mely pedig alkotmányellenes, mert előbb az állambizottság rendes menetét kell biztosítani az ideempitással. **Báró**

ezután az elnök eljárását, melyet végzetes kezdetnek nevez. Kezdeté az annak, hogy az elnökség eltávolodjék az Apponyi szellemétől. Tisza úgy sem ér célt indítványával; az elnök csak akkor expialhatja magát, ha beismeri, hogy eljárása tévedés volt. (Helyeslés a baloldalon.)

Percel kijelenti, hogy éppen a háztartásokat akarta helyesen értelmezni, de e céljának elérésében a zártülés megakadályozta. Ő hiven teljesítette kötelességét.

Holló szerint a napirendi indítványhoz, mivel azt a kormány tette, négynél többen is hozzászólnának. Az ujoncjavaslatot előbb bizottságba kellene utasítani, hogy biztosan megtudhassuk, vajjon rendes vagy felemelt létszámról van-e szó.

Trubinyi János hasonló értelemben beszél. Utána **Lengyel Zoltán** szólalt fel és kérte a lámpák felgyújtását. Ő a sötétségben nem látja a jegyzetét.

Elnök szünetet rendel el, mely alatt kivilágíttatja a termet. Szünet után ismét **Lengyel Zoltán** beszél. Hírlik, hogy **Pap Zoltán** és **Gabányival** együtt késő estig beszélnek zártülésen, utána pedig nyílt ülésen obstruálnak reggelig.

Egyház és iskola.

Az egyházkerületi tanügyi-bizottság ülése: Az egyházkerületi tanügyi-bizottság tegnap délután tartotta öszi rendes közgyűlését, **Dávidházy János** esperes elnöklété mellett. A közgyűlés a 24-én kezdődő egyházkerületi közgyűlés tárgysorozatát készítette elő.

Alapvizsgák. A jogakadémián tegnap kezdődtek meg a javító- és pótalapvizsgálatok. A második alapvizsgálaton **Haendel Vilmos** dr., az elsőkor **Kovács Sándor** dr. élnökölnék. A vizsgák, melyekre husz jelölt jelentkezett, 3 napig tartanak.

A kereskedelmi- és iparkamara közgyűlése.

Debrecen, november 12.

Rendkívüli dus tárgysorozattal nagy közgyűlést tartott ma a debreceni kereskedelmi és iparkamara. A gyűlésen **Szabó Kálmán** elnököt s az ügyeket **Szávay** titkár adta elő. A napirend tárgyaiból dióhéjba foglalva a következőket emeljük ki:

Napirend előtt.

Az elnök bemutatta az új kereskedelmi miniszter beköszöntő levelét és a kamara nevében arra adott választ. — Jelentette továbbá, hogy a távozó két közgazdasági miniszterhez **Láng Lajos** hoz és **Darányi Ignác**hoz bucsúleveleket intézett, melyekre az illetők szives válaszokat adták.

Elnöki előterjesztések.

A miniszter elismerését fejezi ki a kamarának, azért a módért, a melylyel a szakirodalmat támogatni gyakorlatba vette. A miniszter a támogatás és módját a többi kamarának is előírta.

A kamara utján elismerését fejezi ki a miniszter Karcag városának azért a határozatáért, melylyel az iparostanonok budapesti utazását anyagi áldozattal lehetővé tette.

Bemutatta elnök azokat az elvi jelentőségű határozatokat, melyeket különféle ipari ügyekben hozott.

A hazai ipareikkeknek a M. Á. V. állomásain való áruháza tárgyában a felmerült eltérő nézetekről szemből a mi-

niszter döntött és pedig a debreceni kamara álláspontjának megfelelőleg.

A debreceni ipartestület előjárósága jegyzőkönyvi elismerést és hálás köszönetet küld a kamarának azért az eredményes támogatásért, melyet a cizmadia termelő szövetséget dolgában tanúsított. Ismerteti az elnök a Debrecenben lezajlott V. orsz. cipészkiállítás és kongresszus lefolyását és eredményét.

Jelenti, hogy Budapesten karácsonykor házi és népiári kiállítás lesz, melyen a kamara is részt vesz.

Hajdumegye telefonhálózata ügyében jelenti az elnök, hogy a miniszter a központi telefonhálózatot a kamara felterjesztése folytán már a jövő évben hajlandó kiépíteni.

Ismerteti az elnök a kerületben Debrecenben, M.-Szigeten, Nyíregyházán, Nagybányán rendezett és rendezendő szabó- és cipészipari tanfolyamokat.

Ezután hosszú sorát adja elő azon kedvező miniszteri döntéseknek, melyek a kamara előterjesztése alapján különféle államszegélyes és egyéb kedvezményes ügyekben történt.

A kamarai illetégtügyek állásáról jelenti, hogy a helyzet az ex lex folytán kedvezőtlen.

A kamarai szakkönyvtár végleges rendezéséről, továbbá az ipari kataszter berendezéséről, valamint a székház épületen végzett átalakítási munkákról szóló jelentéseit tudomásul veszi a közgyűlés.

A kerületben rendezett hét háziipari iskolára a földmivelési minisztertől mintegy 12,000 korona segélyt eszközölt ki a kamara.

Ismerteti az elnök, hogy a hadsereg lábbeli szállításainál a kerület iparosai számára mily mennyiségű munkákat sikerült biztosítani.

Végül közli, hogy a törvényhatósági ipartanácsok tagjaivá kiket jelölt ki.

A közgyűlés ezeket a tulnyomó részben kedvező jelentéseket nagy örömmel és elismeréssel vette tudomásul.

Titkári jelentés.

Szávay titkár jelentést tesz az ügyforgalomról, mely rendkívül élénk s a gyűlés napjáiig 9850. ügyforgalmat tüntet fel az iktatóban. Jelentést tesz az illetékbevételekről, cégekről, csődökről, védjegyjárogatózásokról, különféle bizonyítványokról, az elnökileg elintéztett hatósági és magán megkeresésekről s azokról a szakvéleményekről, melyek az iparhatóságok joggyakorlatában a kamara véleményei alapján előfordultak s melyek elvi irányadást képeznek.

Zárszámadás és költségvetés.

A miniszter jóváhagyta a múlt év zárszámadását, az elnökség pedig betervezi a jövő év költségvetését.

A költségvetés 65,000 korona kiadást irányoz elő a jövő évre, ebben a szakoktatásra és iparfejlesztésre előirányzott kiadás 11,700 korona. Az illetékkulcs 3 százalékról felemeltetik 3 és fél százalékra. A közgyűlés a költségvetést elfogadta.

A kamara új szabályzatai

A titkár kidolgozta a kamara új szervezési szabályzatát és ügyrendjét, a tisztviselők szolgálati és fegyelmi szabályzatát, végül a nyugdíj-szabályzatot. Ezek a szabályzatok teljesen rendezett alapsra fektetik a kamara egész alkotmányát, előírják minden egyes szervnek működését, jogát és köteleességét s a kamarai vagyoni ellenőrzésének és kezelésének tüzetes módját. Megállapítják a tisztviselők hatáskörét, a belső kezelé-

munkáit, a pénztár, az iroda, a könyvtár, az iparmuzeum, az ipari kataszter kezelését s az állandó nyilvántartások egész rendszerét. Szilárd elveket állapítanak meg a tisztviselők minősítése, az állandó fizetési scálát, korpólékot a nyugdíjazási körülményekre vonatkozólag. A szabályzatok lényegesen eltérnek az eddig érvényben volt ilyenmű kamarai szabályzatoktól s figyelembe veszik a külföldi kamarai gyakorlatot, valamint a régi kamarai törvény létrejötte óta az élet által a kamarákra ruházott feladatokat.

A közgyűlés, lényegtelen módosítások után a szabályzatot helybenhagyta.

A debreceni munkaközvetítő intézet.

A miniszter országosan szervezni kívánja a munkaközvetítő intézményt. Debrecennek is jutna egy ily intézet. A miniszter azonban azt kívánja, hogy fenntartási költségének egy harmadát, a kamara vállalja magára. Legutóbbi gyűlésén a kamara csak 500 korona évi teher elvállalására volt hajlandó. A miniszter újabb megfontolásra hívta fel a kamarát. A kamara kénytelen fenntartani régi határozatát, mert oly sok megoldandó feladat vár a kamara támogatására, hogy erre a célra többet nem adhat.

10,000 korona a háziiparra.

A földmivelési miniszter a mezőgazdasági háziipar támogatására nevezetesen megrendelések közvetítésére 10,000 kor. ajándékot a debreceni kamarának. A kamara köszönettel elfogadja ezt és megbizta a titkár, hogy a kerületben szervezett háziipar vezetőségeivel első sorba máramarosi és ugoesai iparfejlesztő bizottságokkal lépjen érintkezésbe és dolgozzon ki tervezeteket, az összeg felhasználására nézve.

Iparosok tovább képzése.

A miniszter országsszerte fejleszteni kívánja az iparosságok továbbképző tanfolyamait. A kamara kijelenti, hogy ebben a munkájában a minisztert erkölcsileg és anyagilag készségesen támogatja és megjelöli, hogy kerületében a székhelyen kívül mindenek előtt Szolnok, Szatmár, Nagykároly, Nyíregyháza, Máramarossziget városokon volna ily tanfolyam szervezendő.

Társkamarak megkeresései.

A közgyűlés támogatni kívánja azon kamarai megkereséseket, melyek a katonai intézetek árlejtéseire, a mezőgazdasági géprendelések hitelesítésének díjmentesítésére az egyforintos ezüst pénz levonására, a dohánykiadások megadóztatásának méltányosabb alapok fektetésére és a vegyeskereskedők üzletkörének rendezésére vonatkozik.

Vásárok és vámok.

A közgyűlés Felsőbánya városnak egy új országos vásárt, Rahó községnek egy hetivásárt véleményez, hozzájárul Beregszász, Dragomérfalva vásári szabályzataihoz, módosítja a karcagi vámmra vonatkozó javaslatát, ellenzi Ér-Endréd új országos vásárait és módosítja Nagysomkut vásárrendtartási szabályzatát.

Szatmárvármegye kéményseprési munkakerületeinek beosztását módosítani kívánja, ellenzi, hogy Máramarosszigeten új cselédvezető intézet engedélyeztessék, hozzájárul, hogy Ökörmezőn a husmerés hatóságilag korlátozások, jóváhagyja javasolija Nyírbátorban a házalási tilalmat, nem pártolja a szótárisnyakcsontok külön ipari képeztetését, végül kézirólgozások kamaraibára vonatkozólag tesz javaslatokat.

Állami és kamarai segélyek.

Jóváhagyja a közgyűlés azon elnöki intézkedéseket, melyek a legutóbbi közgyűlés óta beérkezett államszegély kérvények elintézésére vonatkoznak.

A szakiskola segélyekre vonatkozó költségvetési előirányzatot megosztja, úgy, hogy tanonciskolai segélyekre csak 1500 koronát fordít, ugyanily összegeket különít el a továbbképző tanfolyamok, a felső ipari és kereskedelmi szakoktatások ösztöndíjainak számára, a tanonciskolai növendékek kintünteit jutalmazására és a szakkönyvtárak támogatására.

A máramarosszigeti iparfejlesztő bizottságnak a jövő évre 800 korona segélyt szavazott, végül Somogyi Sándor szobrász növendéknek, Zyzda János szövőipari és Brisa Béla felső-kereskedelmi iskolai növendéknek ösztöndíjakat szavaz meg.

VIDÉK.

A vonat kerekai alatt. Ujvidékről jelentik, hogy az Ujvidékről vasárnap reggel nyolc órakor Ó Becsére induló személyvonat Szetlova és Vaskapu állomások között elgázolt egy napszimos embert. A lokomotív föllökte és olyan helyzetben esett a sinre, hogy a kerekék épen derékon vágták ketté. A holttest részeit fölszedték a vonatra és elszállították Sárek állomásra, a hol megállapították, hogy az elgázolt egy Keszties Átyim nevű süket ember. A vizsgálatot megindították.

Lázongás az adószedés miatt.

Az ex-lex állapotnak sok helyen szomorú következményei vannak. A nép egyáltalán hallani sem akar semmiféle adófizetésről s igen gyakran ellene szegül a hivatalos hatalomnak is. A bihar-megyei Kapocsány községben, mint tudósítónk jelenti, valóság-gal fellázadt a falu lakossága a miatt, hogy a községi segédjegyző utadóért akart foglalást teljesíteni. Egy Borza Flore nevű ember fel-szaladt a toronyba, felverte a harangokat. A larmára összefutott az egész falu népe s elkergette a segédjegyzőt, a ki a jegyzői lakba menekült. A nép nyomon követte s megostromolta a községházat is, úgy, hogy innen is menekülnie kellett. A kerteken keresztül átfutott Hollódra, a hol értesítette csendőrséget, mire azonnal csendőrséget küldtek Kapocsányba. — Mikor azonban a csendőrök megérkeztek, már a nyugalom teljesen helyreállott, de a nyomozást megindították a bujtogatók ellen.

A jó cseléd. Egy zombori urhölgy a következőket írta a cselédje könyvébe: „Gonda Mari egy évet szolgált nálam, — 11 hónap és egy hét híján; ezalatt lankadatlan volt — a kapunyitogatásban; takarékos — a munkában; szorgalmas — a maga dolgaiban; munkás a levélírásban; fáradatlan — a gazdasszonya mocskolásában; okos — a kifogásban; barátságos — a legények iránt; hűséges — a szeretője iránt s igen becsületes — ha minden zárva volt.“ A feldicsért leányzó zokon vette a bókákat és a rendőrségen tiltakozott a ráfogott érnéyek ellen.

SZÍNHÁZ.

A színházi bérlők mozgalma.

Említettük, hogy a bérlők között mozgalom indult meg, a melylyel a színházi előadások kezdésének régi rendszerét kívánják visszaállítani. A mozgalom kapcsán természetesen széles körben pertraktálják a kérdést s rossz néven veszik, hogy a kulturánác-nok szembe helyezkedik a közhangulattal. Abban a kérdésben, hogy a színházi előadások mikor kezdődjenek, döntésre leghivatottabb a bérlő közönség s mert a hét órai kezdést részben olyan indokolással állították vissza, hogy ez a bérlők közönség óhajta, most maga a bérlők közönség nyílt állásfoglalására akarja dokumentálni ellenkező nézetét. Minden bérlő készséggel, sőt örömmel írja alá azokat az íveket, a melyeken a félnyelc óras kezdésnek visszaállítását kérelmezik. A másik indok, a melylyel a hét óras kezdést behozták, hogy a püspökladányiak részt vehessenek az előadásokon, közderütség tárgyát képezi mindenfelé. Maga a publikum kedélyeskedik már a színházi jegyzedőkkel s előadás előtt sűrűn lehet hallani a kérdéseket:

— *Megjötték már a püspökladányiak?*

Valóságos száló ige lett belőle s a társaságokban is élénken élelődnek a színház-bizottság argumentumán. Ha valaki egy kérdést vet fel, például: *Elvitetem-e a leányomat a jogász ifjuság matinéjára.* A refrén mindég egy és ugyanaz:

— *Nem tudom barátom. — Kérdezd meg a püspökladányiaktól.*

Színházi hírek. Szombaton kerül színe Shakespeare 5 felvonásos tragédiája az „Othello, a velencei mór”, melynek a jobb szerepeit Menszáros Margit, Jeszenszky Irén, Klenovits György, Sebestyén Géza, Szilágyi Aladár, Nagy János, Csiky László, Krasznay Ernő és Cserny Béla játsszák. — Vasárnap két előadás lesz színházunkban, délután a „Mongodin ur felesége” című 3 felvonásos bohózat kerül színe felhelyárakkal. Este 7 és fél órai kezdettel Strausz József 3 felvonásos operettjének, a „Tavasznak” lesz a premijere, melyre az utalványjegyek nem lesznek érvényesek. — Az igazgatóság két régi darabból osztotta ki a szerepeket, melyek új betanulással fognak színe kerülni, az egyik Mozeto 3 felvonásos vígjátéka a „Közönyt közönynyel”, a másik Detavigne Kázmér 5 felvonásos tragédiája a „XI. Lajos”.

UJDONSÁGOK.

Izgalmas jelenet.

Debrecen, november 12.

Izgalmas jelenet játszódott le tegnap délután a Simonyi-úton, mely következményeiben végzetes kimenetelűvé vált.

A délutáni órákban ugyanis Ligeti Ödön mérnök kocsisa, Hegedüs István a bakon útvé lassu lépésben jártatta lovait a nagyerdői fasorban. A tüzesvérű lovak a közelben elhaladó biciklista vagy a kis vonat esengetésétől megriadtak és vad futásnak eredtek, magukkal ragadva a könnyű kocsit, mely hol jobbra, hol balra

fordulva minden pillanatban felborulni látszott. Hegedüs István a nem várt iramodás következtében a bakon keresztül az ülés mögé esett, a honnan a legnagyobb erőfeszítéssel sem birt szabadulni. Kényelmetlen helyzetében, a folytonos ide-oda hányatás következtében a kocsii oldala két oldalbordáját összetörte.

A megvadult lovakat a Péterfi-utcán fogták el, a szerencsétlen kocsist kiszabadították kényelmetlen helyzetéből s azonnal a közkörházba szállították. Állapota rendkívül aggasztó.

* **Áthelyezés.** A közös hadügy-miniszter Doszkocil Kornél 17-ik gyalogezredbeli hadnagyot, a debreceni 39-ik házi ezredhez helyezte át.

* **Rendelet a sorozásról.** Rendelet jött tegnap ismét a sorozásról. Ha jól emlékszünk, a tizenötödiknél járnak már. Ezúttal Nyiry miniszter küldi felszólítását a főszozlagbíróshoz, hogy a sorozásnak december 15—19-ike közt leendő fogantatására tegyen meg minden előkészületet. A rendelet közderütséget keltett.

* **Tisza István az alispánokhoz.** Tisza István gróf körrendeletet bocsátott az összes vármegyei alispánokhoz az állami tisztviselők fizetésfölemelésének kérdésével kapcsolatban. Ez a körrendelet a tegnapi napon érkezett meg Rásó Gyula alispánhoz is. A körrendelet szövege ez:

A vármegyei közigazgatási tisztviselők, segéd-, kezelő- és szolgaszemélyzet fizetésfölemelésének kérdését az állami tisztviselők fizetésfölemeléséről szóló törvényjavaslattal kapcsolatosan szándékozván rendezni, főlhivom a Cimet, hogy tekintettel az e részbeni munkálatoknak a vármegyei tisztviselők érdekében is kívánatos sürgős kivételére, hozzám 8 nap alatt a következő kimutatásokat multhatatlanul terjessze föl:

1. A vármegyei tisztviselők kezelő- és szolgaszemélyzetének állás és egyénekinüti kimutatását annak feltüntetésével, hogy a vármegye szolgálatában és jelenlegi állásukban mely idő óta vannak alkalmazva?
2. Annak hiteles kimutatását, hogy az 1902-iki költségvetési évben a vármegye közönsége a vármegyei pótadóból vagy más valamely vármegyei alapból mily összeggekkel járult a törvényhatósági tisztviselők, kezelő- és szolgaszemélyzet fizetéséhez és lakbéréhez?

Budapest, 1908. november 9.

Tisza s. k.

* **Csokonai ünnep.** A főiskola magyar irodalmi önképző társulat nagyszabású ünnepélye folyó hó 15-én, vasárnap fog lefolyni. Az ünnepélyre a meghívókat most küldi szét a társulat elnöksége. Az ünnepély műsora a következő: Délelőtt 10 és fél órakor a Csokonai-szobornál. Szózat. Közének. Csokonai. Irta: Kovács István. Szavalja: Kincses László hittanhanglító. A szobrot megkoszoruzza Szarka Lajos joghallgató. Hymnus. Közének. Délután 5 órakor a főiskola diszteremében: A reményhez. Énekli: a főiskolai énekkar. Az ünnepélyt megnyitja Erdélyi Károly a M. I. Ö. T. elnöke. Komoly

szavalat. Tartja: Göbel Károly joghallgató. „Csokonai dalok” Pfcifertől. Eredeti (1809.) Zongora kísérettel. Hajdu László joghallgató. Kiséri Balogh István joghallgató. Részlet „Absolon” tragédiából. Irta s felolvassa: Jánossy Zoltán ev. ref. lelkész ur. Vig szavalat. Tartja: Baróthy István hittanhanglító. a) „A tihanyi echóhoz”. Énekli: a főiskolai énekkar. b) „Csikó bős kulaeshoz”. Énekli: a főiskolai énekkar. A Csokonai darabokat férfikarra átírta: Macsai Sándor. Az ünnepélyre belépti-díj nincs, azonban szives adományokat a társulat pénztára javára elfogad s hirdapilag nyugtázza.

* **A debreceni állami tisztviselők mozgalma.** A debreceni állami tisztviselők tegnap délután a fizetésjavítás ügyében rendkívüli választmányi ülést tartottak. Az ülésen Kazinczy Gábor táblabíró elnökölt, a ki most érkezett haza az országos egyesület fővárosi közgyűléséről. Elhatározta a választmány, hogy a fizetésjavítás kérdésében e hó 22-én közgyűlést tartanak, melyre a debreceni és hajdumegyei összes állami tisztviselőket meghívják.

* **A Kereskedelmi Csarnok estélyei.** A Kereskedelmi Csarnok vigalmibizottsága, a választmányának e hét folyamán tartandó ülésén alakul meg. A bizottság mindjárt megbízatása után kidolgozza a szezon folyamán rendezendő estélyek tervezetét is.

* **Sauer és Pekár Nyiregyházán.** A nyiregyházi Bessenyei-Kör olyan fényes esiet ad ma este, a minőről — sajnos — a Csokonai-Kör terveket sem mer szólni. Ime a meghívó: A nyiregyházi Bessenyei-Kör folyó 1908. évi november hó 13-ikán, este 8 órakor a Korona-szálló diszteremében estét rendez, melyre tagjait és az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja. Műsor: 1. Gavott és Variációk. Szerzette: Ramsau J. 2. Szonáta. Op. 53. (Allegro con brio. Adagio molto. Rondo.) Szerzette: Beethoven L. 3. a) Nachtstück. Op. 23. Nr. 4. b) Toccata. Op. 7. Szerzette: Schumann R. Zongorán előadja: Sauer Emil. 4. „Chopin szerelme.” Irta és előadja: Pekár Gyula. 5. a) Ballada. Op. 23. b) Nocturne. Op. 27. Nr. 2. c) Keringő. Op. 42. d) Etude. Op. 25. Nr. 11. Szerzette: Chopin Fr. 6. a) Auf Flügeln des Gesanges. Szerzették: Mendelssohn—Liszt. b) Danse des lutins. Szerzette: Liszt F. 7. a) Feuilles de tremble. Etude Nr. 6. b) Propos de bal. c) Echo de Vienne. Concert-keringő. Szerzette: Sauer E. Zongorán előadja: Sauer Emil. — A hangversenyre több társaság utazik át Debrecenből is. A Csokonai-Kör estéire nem igen jönnek Nyiregyházáról.

* **Megakadályozott vasuti katasztrófa.** Tegnapelőtt este a Debrecenből Szatmárra érkező személyvonat utasai kicsi hijján borzalmas vasuti katasztrófának estek áldozatul. Egy pályaoér ébersegének köszönhető, hogy a nagy szerencsétlenséget megakadályozta és elejét vette annak, hogy a mintegy 20 kocsiából álló személyvonat fel nem borult a pályatesten. Debrecenből a késő délutáni órákban indult el a vonat, mely Szatmárra este 11 óra tájban érkezik meg. — A pálya

Ér-mihályfalva és Vedres-Ábrány állomások között meglehetősen meg van rongálva. A pályán keresztül ugyanis most új országutat építenek, a mely keresztezi a sineket. Az építkezéshez hordott kőtörmelékek szerte-széjjel hevernek a pályatesten. Mikor a vonat már közei volt a Vedres-Ábrány előtt lévő utolsó őrházhoz, a pályáőr észrevette, hogy a sineken hatalmas kövek vannak. Azonnal oda rohant s megpróbálta elhengergetni a köveket, de ez csak részben sikerült neki, mert a gyorsan robogó vonat egyre közeledett. Megállani nem lehetett s így a vonat a rendes menetsebességgel robogott át a veszedelmes helyen. A kövek a mozdony elejére alkalmazott deszkát teljesen leszakították és a géptolattuját meggörcsítették. A vonatot nehezen folytathatta útját s a legközelebbi nagyobb állomáson kicsérélték a megrongált mozdonyt. A vizsgálatot megindították, hogy a mulasztásért ki terhel a felelősség.

*** Hangverseny a Zenedében.** Térei Emma kisasszony, a ki egyik iktatóbb növendéke az országos Zeneakadémiának, december 13-án két fővárosi hagedümvész társaságában, hangversenyt ad a városi Zenedében, melynek egykor jeles tanítványa volt. A hangverseny előkészületeit Simonffy igazgató végzi nagy buzgalommal.

*** Rendelet az ipari szeszről.** A pénzügyminiszter rendeletet tett közzé valamennyi pénzügyigazgatósághoz, adóhivatalhoz és pénzügyi közegekhez, motorok hajtására szánt szesz adómentes felhasználása tárgyában. A rendelet kioktat a danaturálás módjairól.

*** Halálozás.** Néhai Varjas Eszter Bácsy Andrásné asszony folyó hó 12-én d. e. fél 10 órakor, életének 53-ik, boldog házasságának 33-ik évében, 2 havi súlyos szenvedés után meghalt. Kedves halottunk földi részei folyó hó 14-én délután 2 órakor fognak Kőlcsey-utca 5-ik számú háruktól a ref. egyház szertartása szerint, a nagytemplomban tartandó rövid ima után, a Czegléd-utcai temetőbe örök nyugalomra helyeztetni. Mely végtisztességtételre rokonainkat, ösmerőseinket és a n. é. közönséget szomorodott szívvel meghívjuk. Debrecen, 1908. november 12. Bánatos férje: Bácsy András. Gyermekai: András, Erzsébet férjével ifjú Ferenc Józseffel, Ferenc és László. Számos rokonok nevében is.

*** Leköszönés a tisztí rangról.** A hadügyminiszter téesói Móric Imre 39-ik gyalogezredbeli tartalékos hadnagynak tisztí rendfokozatáról való leköszönését elfogadta.

*** Elborult elmével.** A debreceni kózkórház örültek osztálya tegnap két lakóval szaporodott. Az egyik Szalai Illés 22—23 éves könyvelő, a másik Lilinger Ferenc az Emke kávéház volt főpincérje. A két férfi elméjére nehéz köd borult, mely eszöndes örültségben nyilvánult. — Nehéz anyagi zavarral küzdött Lilinger Ferenc, a ki nagy családot hagyott maga után a legsötétebb helyzetben. Hónapok

óta állás nélkül bolyongott a városban, jövőjét már oly sötétnek látta, hogy titokban revolvert vásárolt. Az volt a szándéka, hogy egész családját kiirtja s végül magát is kivégzi. A véletlen megakadályozta a borzalmas tettet, elméjére sötétség borult. Tegnap roham fogta el, úgy, hogy család tagjai menekülni voltak kénytelenek. Most már biztos helyen vannak, nem veszélyeztetnek senkit, csendes lakóivá lettek az eleven sírnak, melyből ki tudja lesz-e számukra valaha feltámadás.

*** A oszmadia-szövetkezet gépei.** Tóth Kálmán ipartestületi elnök Budapestről, hol a oszmadiai raktárszövetkezete számára motort és gépeket vásárolt, hazaérkezett. A szövetkezet telephelyén új első napján már villamos árammal hajtott gépek fognak működni.

*** Joghallgatók szoaréja.** A joghallgatók nagyon feibuzdultak a vasárnapi matinéjuk fényes sikerén s elhatározták, hogy e hó 29-én szoarét rendeznek a Bika dísztermében. Az est műsorát nagyszabásúra tervezik. A szoarét, mely délután öt órakor fog kezdődni, lakoma és tanömlősség követi.

*** A légszeszfogyasztók figyelmebe.** A légszeszgyár igazgatósága tudatja az érdekelteikkel, hogy a légszeszgyári lámpagyújtók tanyája nov. 15-től, a városi iroda és lámparkatár pedig november 20-tól a Piac utca 81. szám a helyiségbe költözik át. Ennélfogva az éjszakai zavarok vasárnaptól már az új helyiségben jelentendők be. November 20-tól.

*** Szállítások elnyerése.** A helyben állomaszó 39-ik gyalogezred és a Vilmos huszárezred élelmezéséért kihirdetett pályázat felett tegnapelőtt döntöttek. Az eredmény a következő: A husszállítást elnyerte Gyarmathy János mészáros, Bethlen-utca. A dísznóhús és zsír szállítást elnyerték Kovács Kálmán és Társa hentések. A fűszer és ízólék szállítást Friedmann Lipót hatvan-utcai bejegyzett kereskedő cég nyerte el.

*** Halálozás.** Glück Adolfot, a debreceni kávéházi személyzet elhelyező-intézet tulajdonosát súlyos csapás érte. Neje, született Schwarc Ottilia tegnap délelőtt 48 éves korában, házasságának 30-ik évében elhunyt. A mélyen sujtott családapa iránt városzerte általános a részvét. Az elhunytat ma temetik.

*** Vadászok figyeimébe.** A debreceni vadásztársulat előnősege figyelmezteti a társulat tagjait, hogy a választmánynak határozata értelmében vadászterületünkön csak e hó 15-ig lehet fácánokra vadászni.

*** Elveszett fajkakas.** Egy szenvedélyes baromfitenyésztő udvaráról elveszett egy tarka tollazatu, kopasznyaku egy éves plymouth kakas. A szives megtalálót kéri a kárvallott tulajdonos, értesítse e lap kiadóhivatala útján.

*** Tegnap halottak.** Tegnap a következők hunytak el Debrecenben: Kulcsár Mihály ev. ref. 77 éves háztulajdonos, Bagdi István ev. ref. 61 éves oszmadia, Kelemen András róm. kath. 62 éves kőmivesség, Kiss Némelen ev. ref. 2 napos, Nagy Bálint József ev. ref. 14 napos, Farkas Margit róm. kath. 4 éves (vörheny), özvegy Sütő Istvánné ev. ref. 85 éves, Glück Adolfné izr. 48 éves.

*** 26 krajoár 1 liter martinkai ujbora,** a Markus Dréher-fele Sör-csarnokában.

*** Uj szücsmühely.** A fővárosban huzamosabb ideig muködött, szakképzett munkavezető által Rózsa Lajos szücsmühelyt rendezett be, hol mind e szakmába vágó munkák gyorsan és kifogástalanul készülnek. Régi faconu szörme-gallérok, divatos boákká alakíthatók. Divatból kimint bundákra uj felsőelmék, valamint bőrbélesek kaphatók.

*** Dániai „Lavalá“ bőr kabátok,** valamint orosz sárcipőket (Galoschni) csak is a legjobb minőségben ajánl Békés Lajos uri divatüzlete.

*** Pármai ibolya szappan,** a legfinomab ibolya illattal s bőrpuhító anyagokkal készítve minden külföldi szappant háttérbe szorít. A legkényesebb arcbőrűek is kiváló eredménnyel használják. Egy drb. 80 fillér. Készíti: Szabó Béla piperezappan-gyáros, Miskolcon. — Kapható: Debrecenben Tóth Béla, Mihalovits J., Máraközy L., Balázs Ödön, Kovács Nándor, Szilc Ferenc gyógyszerészeknél, Kálnai Lipót, Borsos Kata, Kontsek Géza, Kontsek Kornél, Márton Gyula, Benyáts Emil, Békés Lajos, Tóth Kálmán, Fenyő Sándor kereskedőknél.

*** Egy doboz linoleum 70 krajoár** Tóth Kálmán fűszerüzletében.

*** Számos elismerő nyilatkozat** kiváló szép hölgy és gyermekfeivételekért bizonyítja Németi fényképész műtermének jó hírnevét. Piac-utca 42. sz. Lamprecht palota.

TÁVIRATOK.

A képviselőház ülése.

Budapest, november 12. Este Lengyel Zoltán beszélt és vitatta a vallás-szabadságot. — Fejtegeti, hogy a függetlenségi-pártnak be kell menni a delegációba, azután szünetet kért. — Nyolc óra után folytatja beszédét és alkotmányserést lát abban, hogy a miniszterelnök előbb kéri az ujoneléstámot, azután ahhoz szükséges költségeket. Erőszakos napirend indítványával semmit sem fog elérni.

Utána Gabányi beszél és fejtegeti az egész obstrukció történetét. Kilenc órakor Váradí beszél és fejtegeti Tisza programját. Udvarj foglalokozik most hosszasan a katonai kérdésekkel, majd a nemzetiségi ügyekkel.

— Ujabbat kérünk! — kiáltják jobbról.

— Fontosak ezek! — válaszolnak balról.

Udvarj bejelenti, hogy azért hallgatják kevesen, mert a kormánypártiak a teremben szerteszét kártyáznak. (Nagy zaj.) Kéri az elnököt, hogy sürgősen intézkedjék.

— Hányan vannak, a kik kártyáznak?

— Nyolcvanheten.
— Hiszen akkor nem határozatképesek a kártyázók.

Udvarj folytatja beszédét. Tíz órától tizenkettőig Papp Géza beszélt. Azután Szederkényi három óráig. Utána reggelig Kaas Ivor beszél.

Az ülésteremben alig vannak. A képviselők a termekben szétszórvva beszélgetnek, kártyáznak. Többen a folyosón a kereveteken végigdölvé pihennek. Csávossy háznagy sorba járja a termeket s felkérte a képviselőket, hogy hagyják abba a játékot. Az ülés folyik tovább s reggelig aligha végeznek be.

Az olasz királyi pár utazása.

London, november 12. Hivatalosan jelentik, hogy az olasz királyi pár a Viktoria and Albert yachtton 17-én érkezik Portsmouthba. Cherbourgól angol hajó-

raj kíséri a Viktoria and Albertot Portsmouthig, hol a királyi párt a hajóraj üdvözléssel fogadja és a walesi herceg üdvözlöi. Ezután a királyi pár Windsorba fog menni. A londoni látogatás e hó 19-ára van kitűzve, a mely napon Guildhallban lesz reggeli. Hír szerint a királyi pár 21-én tér vissza Cherbourgba.

Mandzsuria megszállása.

London, november 12. A Daily Mail azt jelenti Tiencinből, hogy Juansikkai közölte a kínai kormánynyal, hogy 45,000 főnyi sereggel rendelkezik, a mely áll Mandzsura megszállására.

Virohow könyvtára.

Berlin, november 12. A Vossische Zeitung jelentése szerint Virohow Rudolf özvegye a berlini orvosi társaságnak adományozta a férjétől hátrahagyott 7000 kötetes könyvtárát.

HÍRREN.

Éjjeli posta.

100,000 orosz zsidó Dél-Afrikában.

(Saját tudósítónktól.)

A délafrikai bányákban a háboru óta nem megy jól a munka, miután kevés a munkás. Az angol kormányhoz egyre-másra érkeznek a panaszok Fokvárosból, a miatt, hogy a kellő számú szakerő hiányában pang a bányáipar.

Munkásokat keresnek a délafrikai bányák számára. A transzváli kormányzóság világszerte munkásokat keres most, azonban a munkásoknak oly óriási tömegére van szükség, hogy a munkástoborzást valószínű diplomáciai tárgyalásoknak kell megelőznie.

A Daily Mail most azt jelenti, hogy legközelebb százezer orosz zsidó vándorol ki Transzválból, a kik az ottani gyémánt-és ércbányákban fognak dolgozni. Az orosz kormány a zsidók ily tömeges kivándorlása ellen akadályokat gördít, azonban a részletekben való kivándorlás ellen ninosen kifogása.

A délafrikai kormány jó véleménynyel van az orosz zsidók munkaképességéről s már előkészületeket tesz a letelepülésükre. A kivándorlást Berlinek keresztül intézik.

× **Öngyilkosság.** (Éjjeli expressz tudósítás.) Hrekowic József a mütlingi (Krajna) járásbíróság hivatalnokja néhány nap előtt jött Budapestre. Valami bűn nyomhatta a 27 éves fiatal ember lelkét, mert dult arca feltűnt mindenkinek, a kivel érintkezett. Hrekowic József ma reggel a Lágymányoson az István gépgyár mögött levő üres telken fejbe lötte magát s nyomban meghalt. Azt hiszik, hogy a fiatal ember hivatalában sikkasztott s a büntetéstől való félelem kergette a halálba.

× **Rozner főispánt meglópták.** (Éjjeli expressz tudósítás.) Rozner Ervin főispánt, a ki az este érkezett a fővárosba a keleti pályaudvarra, az a kellemtelen meglepetés érte, hogy hiányzott a pénztárcája, melyben több száz forint készpénz és értékpapír volt. Valami utazó zsebtolvaj kerítette magához a főispán tárcáját.

× **Tolvajok a Király-színházban.** (Éjjeli expressz tudósítás.) Alig nyílt meg a Király-színház, máris megszállották a nézőteret a tolvajok. Mindjárt a bemutató előadásban ellopták Kunossy Vilmos budapesti nyomdatulajdonos téli kabátját. Másnap a színházi karszemélyzet egy szemrevaló hölgytagjának ezer

korona értékű briliáns függőjét lopták ki az ültözőből. Tegnap ismét följelentést tett a színház igazgatósága, mert egy 20 méter hosszú drága szőnyeget emelt el valaki az előcsarnokból. A rendőrség keresi a Király-színház tolvajait.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Decemberi esküdtek.

— Sorsolás a törvényszéken. —

A debreceni törvényszék egyik tanácsa, tegnap délután sorsolta ki azon esküdtek neveit, a kik a decemberi esküdtszéki főtárgyalásokon bíraskodni fognak. A tanácsülésen Szűts dr. elnököt, szavazóbírák Szeőke dr. és Kolbenhayer Kálmán, jegyző Tormássy László. Az ügyvédi kamara képviselőiben dr. Szűts Géza választmányi tag jelent meg. A kir. ügyészséget dr. Galánffy képviselte.

A sorsolás eredménye ez:

Rendes esküdtek: Fehértói István városi kertész, Dusa József pénztárnok, Kiss András gazdálkodó, Buday Gyula ügyvéd, Kovács Ferenc tímár, Madarász Sándor számvéviségi tisztviselő, Magyar János gazdálkodó, Holländer Adolf terménykereskedő, Medgyessy Ferenc ny. tisztviselő, ifj. Maklári József eszimatia, Birinyi Lajos földműves, Szediák József szabó, Lada István gazdálkodó, dr. Kun Mihály ügyvéd, Grünvald József kamarai segédtitkár, Klein Jakab kereskedő, Tamásy Béla v. gyógyszerész, Szabó Miklós kereskedő, Juhász Ignác ügyvéd, Dézsi Sándor háztulajdonos, Stieber János cipész, Ménes András gazdálkodó, Kecskeméthy Lajos tanár, Katz Jakab bankigazgató, Nagy Jakab sertéskereskedő, Uzsó István magánzó, Dömeödi Ferenc tisztviselő, Diószegi János földműves, Nánágy Lajos kereskedő, Komlósi Lajos eszimatia.

Helyettes esküdtek: ifju Emerich Arnold főügynök, Schwarz Henrik terménybizományos, Nagy Imre banktisztviselő, Mauk József fűszeszabó, Neuhauser Károly órák, Pálmafi Pál fűszerkereskedő, Révész Zsigmond kereskedő, Marsalkó Mihály ács, Deutsch Sámuel terménykereskedő, Löwinger Mór fakereskedő.

§ **Gondnokság.** A nyíregyházi kir. törvényszék Matuska Béla cipészt, elmebetegség miatt gondnokság alá helyezte.

§ **Lakatos Cipó Imre.** Lakatos Cipó Imre aránylag a finomabb és becsületesebb Lakatosok közül való. És úgy lehet, hogy a Kolompár- és Rostás-familiákkal rokonságban álló eme diszes család ki is közösíti a szegény Imrét, a ki mindig csak holmi csirke-óra-és ágynemű elkezelésekben utazott. Ezekért az apróságokért különben a törvényszék tegnap kilenc havi börtönt szabott ki össz büntetésül Lakatos Imrérre, a ki a legősintébb megnyugvással vonult vissza cselekedésébe, hol legalább melegeben töltheti el a keménynek ígérkező telet.

§ **Ügyvéd és kereskedő.** (Távirat.) Dr. Kovács Miklós fővárosi ügyvéd egy magántermészeti ügy miatt párbajt vívott Kormos Adolf kereskedővel, a kin kardjával könnyebb sérülést ejtett. A budapesti büntetőtörvényszék ma vonta felelősségre az ellenfeleket és dr. Bródy Ernő védőbeszéde után párviadal vétsége miatt egyenként egy-egy napi államfogházra ítélte a vádlottakat. Az ítélet jogerős.

SZINLAP.

Ma, pénteken, bérlét 88-ik szám „B”

Don herceg.

Regényes nagy operett 3 felvonásban.

Holnap, pénteken, bérlét 89-ik szám „C”

Othello, a velencei mór.

Tragédia 5 felvonásban.

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utóadi

Debrecze, Kistemplom bazár.

Ujjonnan átalakított divatruház.

Menyasszonyi kelengye

Vászon, készfehérnemű.

Külön szőnyegosztály.

Ágy és asztalterítők, függönyök, butorszővetek, Coeus lábtörők, flanel takarók, löpökrocok.

■ **LINOLEUM** ■

Olcsó szabott árak!
Kérjük kirakatainkat megtekinteni.

Uj vendéglő megnyitás.

A n. é. közönség szives figyelmét felhívom, hogy **Faragó-utca 3-ik szám alatti házamban vendéglőt nyitottam**, melyet folyó hó 15 én vasárnap este megnyitok s nagy

hurka-estélyt

rendezek, hol tisztán kezelt bagaméri borok és pontos kiszolgálásról kezeskedem.

Szives pártfogást kér

Suba István,

vendéglős.

Ujdonságok

KARDOS LÁSZLÓ

üzletében,

Kossuth-utca 9. szám.

Szőnyegek minden faja

Pokrocok " " "

Butorszővetek nagy választékban

Linoleumok minden faja

Szövetfüggönyök minden faja

Csipefüggönyök " " "

Ágyterítők " " "

Asztalterítők " " "

Flaneltakarók és utazópok-

rócok minden faja

Bőrvásznak és padlóparke-

tek minden faja.

PARÁDI ÁSVANY-VIZ

= kiváló gyógy- és borviz. =

Főraktár: Debreczenben,

CSANAK JÓZSEFNÉL.

Kapható ezenkívül minden fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Uj tűzifa raktár.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a gyermekmenház mellett, a lóvasut telepén, uj tűzifa raktárt rendeztem be, a hol állandóan a legjobb minőségű fűzifát árusítok.

A pontos díjazásért felelősséget vállalok.

Ugyanott vágott tűzifa is minden időben jótányosan kapható.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, tisztfelettel

őzv. Pollák Edéné.

Az Uj Szőnyegházban

megérkeztek
AZ UJ SZŐNYEGEK,
FÜGGÖNYÖK,
BUTORSZÖVETEK,
ÁGY- és ASZTALTERITŐK,
KOCSITAKARÓK,
LÓPOKRÓCZOK,
VALÓDI LINOLEUMBÓL
gyári raktár.

Bosznay J. és Társa

Debreczen, Kossuth-utca.

Zsirnak való szalonna 1 korona 28 fillér.

= Mától kezdve =

kitűnő minőségű házi hurka kapható és pedig minden kedden alföldi hurka, csütörtökön német hurka, szombaton magyar hurka, valamint különféle hideg felvágottak.

Kovács Kálmán és Tsa

hentesüzletében,

Gróf Oegenfeld-tér.

Zsirnak való szalonna 1 korona 28 fillér.

Prágai fűzifát bőségesen.

Kassai és prágai sonka.

Nincsen abban semmi virtus

sok pénzzel hirdetni valamit, a mi nem használ, tessék próbálja meg a Kun-féle Matild arzenkenőcsöt, erómet, szappant, penderit és ha ezen ártalmatlan hygienicus szépítőszerek nem veszik le a legvastagabb szeplőt vagy bármilyen más bőrsunyaságot az arczról, a szor árát minden csürés csavarárs nélkül visszadja a czim: KUN gyógyszerész párisi laboratoire cosmetique „Matilde“ magyarországi műlaboratoriuma. (Alapítástott 1895. Budapest Nefelejts-utca 23.) Budapesten Töröknel. Debreczeni raktár: Tóth Béla gyógyszerészárában.

Árverési hirdetmény.

Mindazon zálogtárgyak, melyeknek határideje lejárt, 1903. év november hó 27-én d. u. 2 óraker hatóságai ki-küldött jelesletében nyilvános árverésen el fognak adatni.

Az Első Debreczeni Kézizálog Kölcson Intézet Részvénytársaság.

Arany János-utca 9-ik szám.

Igazgatóság.

BRÁZAY FÉLE SÖSBORSZESZ

NACY ÜVEG ÁRA: 2 KORONA
KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA
HASZNALATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ
MELLEKELVE VAN!

Menyasszonyi kelengyék és ajándéktárgyak nagyraktára.

Kaszanyitzky Endre

Debreczen, Piacz-u. 57.

Ajánlja a legnagyobb választékban és a legjutányosabb árak mellett Ditmár, Brunner és hazai gyártmányú asztali és függő

LÁMPÁKAT

Astral, Meteor, Appolo, csoda, nap, villam, petroleum és szesz Auer-gásóikkal. Ugymin-tén porcellán és angol fayanze tea, kávé, mocca és mosó, valamint mindennemű asztali cognac és likörök üvegkészleteket, majolika, bronz és chinacsiést ujdonságokat — Vidéki megrendelések pontos n és gyorsan teljesíttetnek.

Árjegyzékkel kívánatra bérmentve szolgál.

Vendéglői és kávéházi felszerelések.

Épület és portáje üvegezési vállalat.

Képekerek minden nagyságban egyszerűbbtől a legdíszesebbig.

Ujtás a levelezőlapokban!

A divat változó, a levelezőlapokat többé nem albumokban őrzik meg, hanem mint

asztal és szobadísz szerepel.

E ezéla izléses, szingazdag, vá-lasztékos izlésű, domborsyomasu

képekerek

(Passepartout) szolgálnak.

Ezen meglepő szép ujdonság darabja 20 fillérbe kerül, kapható kizárólag főraktáramban:

MIHALY SAMUEL papikerekedésében, Főter 30. sz. Dréher söresarno: kal szemben.

Ugyszintén az összes tőzsdékben és levelezőlap elárusítóknál.

